

Національний університет
водного господарства
та природокористування

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства та природокористування
Навчально-науковий інститут права
Кафедра суспільних дисциплін

„ЗАТВЕРДЖУЮ”
Проректор з науково-педагогічної,
методичної та виховної роботи
_____ О.А. Лагоднюк
„_____” _____ 2016 р.

07-03-08

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ФІЛОСОФІЯ ОСВІТИ НАУКИ

Спеціальність 073 «Менеджмент»

Спеціалізація «Управління навчальним закладом (за типом)»

Робоча програма навчальної дисципліни «Філософія освіти і науки» для студентів спеціальності 073 «Менеджмент», спеціалізації «Управління навчальним закладом (за типом)» – Рівне: НУВГП, 2016. – 10 с.

Розробник: Олексін Ю.П., доктор педагогічних наук, професор кафедри суспільних дисциплін

Робоча програма схвалена на засіданні кафедри суспільних дисциплін
Протокол № 2 від 14 вересня 2016 р.

Зав. кафедри суспільних дисциплін

Ю.П. Олексін

Схвалено науково-методичною комісією зі спеціальності 073 «Менеджмент»

Протокол № 1 від 30 вересня 2016 року

Голова науково-методичної комісії

_____

(підпис)

Олексін Ю.П.

(прізвище та ініціали)

© О-53, 2016

© НУВГП, 2016

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів, відповідних ECTS – 4	Галузь знань 07 «Управління та адміністрування» Спеціальність 073 «Менеджмент» Спеціалізація «Управління навчальним закладом (за типом)»	Вільного вибору за спеціальністю	
Модулів – 1		Рік підготовки	
Змістових модулів – 2		5-й	6-й
Загальна кількість годин – 120		Семестр	
		10-й	10-й
		Лекції	
		22 год.	2 год.
		Семінарські	
		18 год.	8 год.
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних 1,5 СРС – 3		Самостійна робота	
	80 год.	110 год.	
	Рівень вищої освіти: магістр	Вид контролю – залік	

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:
для денної форми навчання - 33 % до 67 %;
для заочної форми навчання - 9 % до 91 %;

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Сучасна Україна перебуває в стані пошуку свого шляху розвитку, налагоджує культурні, економічні, політичні, суспільні та інші внутрішні і зовнішні зв'язки. Для прискорення цих процесів необхідно визначитися яких громадян і для якого суспільства необхідно готувати, якими мають бути соціальні умови розвитку. Реформування суспільства характеризується неминучістю удосконалення форм та умов життєдіяльності людини, залучення усіх громадян у процес соціальної творчості.

Метою вивчення дисципліни «Філософія освіти і науки» є реформування та розвиток українського суспільства, актуалізація питання щодо особистісних та професійних якостей викладача вищої школи, формування професійних психолого-педагогічних компетенцій майбутніх науково-педагогічних працівників, що сприяє підвищенню їхнього рівня готовності до здійснення викладацької діяльності у ВНЗ.

Робоча програма створена для студентів, які навчаються за освітньо-науковими програмами підготовки магістрів.

Основними завданнями навчальної дисципліни є:

- формування педагогічної компетенції як професійної;
- системне засвоєння матеріалу з філософських проблем, які виникають в освіті;
- цілісне осягнення генезису освіти як інституту в історичному контексті;
- визначення ролі та значення освіти в культурі суспільства;
- визначення образу-ідеалу нового типу особистості, аргументація його основних якостей.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати:**

- історичний контекст формування та зміст основних філософських категорій;
- напрями реформування системи вищої освіти в Україні відповідно до вимог сучасного суспільства відповідно до сучасних філософських концепцій;
- аксіологічні та педагогічні передумови формування особистості, яка визначатиме своє місце в новому, динамічному, сучасному соціумі з метою самореалізації.

уміти:

- володіти основними категоріями філософських знань і застосовувати їх при виконанні теоретичних і практичних завдань;
- ставити мету, планувати та вирішувати педагогічні завдання;
- забезпечувати оволодіння знаннями і технологіями сучасної освітньої діяльності в умовах трансформації суспільства.;
- організовувати освітній процес у вищому навчальному закладі.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Філософія освіти і науки як наука

Тема 1 . Філософія освіти: її роль та місце в системі філософського знання

Актуальність “філософії освіти”. Поняття “філософія освіти”, предмет і завдання. Основні методологічні концепції гуманітарного знання. Структура філософії освіти.

Тема 2. Філософське розуміння сутності освіти у історичному контексті

Виховання у Первісному суспільстві. Перші школи світової цивілізації. Феномен античної філософської школи. Філософсько-педагогічні погляди Сократа, Платона, Аристотеля та Демокріта. Християнство та інститут освіти в епоху Середніх віків. Розвиток філософії освіти в епоху Відродження і Нового часу. Історична ретроспектива філософії освіти XIX ст

Тема 3. Національні аспекти філософії освіти в Україні

Історія розвитку філософії освіти в Україні. Філософія освіти Григорія Сковороди. Освіта в Україні і світі (сучасні реалії). Концептуальні засади філософії освіти в Україні та їх впровадження в педагогічну практику. Законодавчо-нормативне забезпечення освітянської галузі в Україні.

Тема 4. Науково-філософський спосіб сприйняття дійсності

Актуальність науково-філософського способу сприйняття дійсності. Роль теорії еволюції у науково-філософському світогляді. Поняття “еволюція” у контексті науково-філософського світогляду. Поняття “буття” у контексті науково-філософського світогляду.

Змістовий модуль 2. Світоглядні засади особистості як основа педагогічної діяльності

Тема 5. Духовні виміри людського буття

Духовність – один з інтегруючих елементів суспільства. Роль цінностей у структурі буття особистості. Світоглядні засади особистості – основа педагогічної діяльності. “Золоте правило моралі” та його вплив на розвиток філософії освіти. Біблейські заповіді – основа внутрішнього абстрактного образу особистості.

Тема 6. Загальнолюдські цінності

Система освіти як транслятор норм і цінностей буття. Формування української ціннісно-нормативної моделі. Ціль і мета як відношення та передбачуваний результат.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тем змістових модулів	Кількість годин							
	Денна форма				Заочна форма			
	Усього	л	с	сп	Усього	л	с	сп
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Модуль 1								
Змістовий модуль 1. Філософія освіти і науки як наука								
Тема 1. Філософія освіти: її роль та місце в системі філософського знання	18	2	2	14	19	1	-	18
Тема 2. Філософське розуміння сутності освіти у історичному контексті	20	2	4	14	20	-	2	18
Тема 3. Національні аспекти філософії освіти в Україні	24	4	4	16	19	1	-	18
Тема 4. Науково-філософський спосіб сприйняття дійсності	24	6	4	14	20	-	2	18
Разом – зм. м 1	86	14	14	58	78	2	4	72
Змістовий модуль 2. Світоглядні засади особистості як основа педагогічної діяльності								
Тема 5. Духовні виміри людського буття	18	4	2	12	20	-	2	18
Тема 6. Загальнолюдські цінності	16	4	2	10	22	-	2	20
Разом – зм. м. 2	34	8	4	22	42	-	4	38
Усього годин	120	22	18	80	120	2	8	110

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Роль філософії у створенні національної системи освіти		
2	Історична ретроспектива філософії освіти XIX ст.	2	-

3	Університет: основні етапи виникнення та розвитку	2	-
4	Сучасна філософія освіти України (принципи, структура, стандарти держави)	2	2
5	Інтелект як найважливіша ознака людини	2	-
6	Роль українських учених в становленні синтетичної теорії еволюції	2	2
7	Ціннісно-нормативна специфіка слов'янської культури	2	-
8	Формування української ціннісно-нормативної моделі	2	2
9	Світоглядні засади особистості як основа педагогічної діяльності	2	-
	Разом	18	6

6. Самостійна робота

Розподіл годин самостійної роботи для студентів денної форми навчання:

Підготовка до аудиторних занять – 20 год.

Підготовка до контрольних заходів – 24 год.

Опрацювання окремих тем програми або їх частин, які не викладаються на лекціях – 36 год.

6.1. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	К-сть годин	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
1.	Структура філософії освіти	4	11
2.	Філософсько-педагогічні погляди Сократа, Платона, Аристотеля та Демокріта	4	11
3.	Християнство та інститут освіти в епоху Середніх віків.	4	11
4.	Розвиток філософії освіти в епоху Відродження і Нового часу	4	11
5.	Філософія освіти Григорія Сковороди	4	11
6.	Законодавчо-нормативне забезпечення освітянської галузі в Україні	4	11
7.	Світоглядні засади особистості – основа педагогічної діяльності.	3	11
8.	Роль теорії еволюції у науково-філософському світогляді	3	11
9.	Система моніторингу якості освіти та навчального процесу у ВНЗ	3	11
10.	Ціль і мета як відношення та передбачуваний результат	3	11
	Разом	36	110

7. Методи навчання

При викладанні навчальної дисципліни „Філософія освіти і науки» використовуються пояснювально-ілюстративні методи з використанням мультимедійних презентацій та проблемні методи навчання із застосуванням:

- розв’язання проблемних завдань;
- виконання індивідуальних психологічних досліджень;
- тестових завдань;
- прийомів рольової гри;
- доповідей та повідомлень;
- активізації самостійного вивчення студентами літератури;
- навчальних дискусій.

8. Методи контролю

Поточний контроль знань студентів з навчальної дисципліни проводиться в письмовій формі. Контрольні завдання за змістовим модулем включають тестові питання (одна правильна відповідь з чотирьох запропонованих). Екзаменаційні білети містять 1 теоретичне питання з педагогіки вищої школи, 1 теоретичне питання з психології вищої школи, 1 практичне завдання.

Контроль самостійної роботи проводиться:

- з лекційного матеріалу – шляхом перевірки конспектів;
- з семінарських занять – на основі перевірки конспектів та виконаних завдань.

Усі форми контролю включено до 100-бальної шкали оцінки.

Оцінювання результатів поточної роботи (завдань, що виконуються на семінарських заняттях, результати самостійної роботи студентів) проводиться за такими критеріями:

1. Завдання до семінарського заняття (у % від кількості балів, виділених на завдання із заокругленням до цілого числа):

0 % – завдання не виконано;

40% – завдання виконано частково та містить суттєві помилки методичного або розрахункового характеру;

60% – завдання виконано повністю, але містить суттєві помилки у розрахунках або в методиці;

80% – завдання виконано повністю і вчасно, проте містить окремі несуттєві недоліки (розмірності, висновки, оформлення тощо);

100% – завдання виконано правильно, вчасно і без зауважень.

2. Ситуаційні вправи, психолого-педагогічні дослідження та інші завдання творчого характеру (у % від кількості балів, виділених на завдання із заокругленням до цілого числа):

0% – завдання не виконано;

40% – завдання виконано частково, висновки не аргументовані і не конкретні, звіт підготовлено недбало;

60% – завдання виконано повністю, висновки містять окремі недоліки, судження студента не достатньо аргументовані, звіт підготовлено з незначним відхиленням від вимог;

80% – завдання виконано повністю і вчасно, проте містить окремі несуттєві недоліки не системного характеру;

100% – завдання виконано правильно, вчасно і без зауважень.

9. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота						Сума
Змістовий модуль № 1				Змістовий модуль № 2		100
64				36		
T.1	T.2	T.3	T.4	T.5	T.6	
16	16	16	16	18	18	

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою
90–100	Зараховано
82–89	
74–81	
64–73	
60–63	
35–59	незараховано з можливістю повторного складання
0–34	незараховано з обов'язковим повторним вивченням курсу

10. Методичне забезпечення

Методичне забезпечення навчальної дисципліни „Філософія освіти і науки» включає:

1. 07-03-51 Методичні вказівки до вивчення дисципліни „Філософія освіти і науки» для студентів для студентів спеціальності 073 «Менеджмент», спеціалізації «Управління навчальним закладом (за типом)» денної форми

- навчання / Ю.П. Олексін. – Рівне: НУВГП, 2016. – 37с.
2. 07.-03.52 Методичні вказівки до вивчення дисципліни «Філософія освіти і науки» для студентів спеціальності 073 «Менеджмент», спеціалізації «Управління навчальним закладом (за типом)» заочної форми навчання / Ю.П. Олексін. – Рівне: НУВГП, 2016. – 12 с.
  3. Конспект лекцій на паперових носіях.
  4. Конспект лекцій на електронних носіях.
  5. Нормативні документи Міністерства освіти і науки України.
  6. Мультимедійні презентації до тем дисципліни «Філософія освіти і науки».
  7. Роздавальний матеріал до семінарських занять.

11. Рекомендована література

Базова

1. Базалук О.О., Юхименко Н.Ф. Філософія освіти: Навчально-методичний посібник. – К., 2010. – 164 с.
2. Клепко С. Ф. Філософія освіти в європейському контексті / С.Ф. Клепко – Полтава: ПОІППО, 2006. – 328 с.
3. Новий український тлумачний словник. – Х.: Книжковий клуб, 2008. – 608 с.
4. Філософія освіти: навчальний посібник / [за заг. Редакцією В. Андрущенко]. – К.: Вид-во НПУ ім. Н.П. Драгоманова, 2009. – 328 с.
5. Філософія: Навчальний посібник / [наук. ред. І. Ф. Надольний] – К.: Вікар, 1999. – 622с. 12. Хамітов Н. В. Історія філософії: Проблема людини / Хамітов Н. В., Гармаш Л., Крилова С. – К.: Наукова думка, 2000. – 272 с.

Допоміжна

1. Державна національна програма „Освіта” (Україна ХХІ століття). – К., 1994.
2. Закон України “Про вищу освіту” (2014 р.)
3. Зязюн І.А. Педагогічна майстерність: Підручник / І.А. Зязюн, Л.В. Крамушенко, І.Ф. Кривонос, О.Г. Мирошник. – К.: Вища школа, 2004.
4. Михальченко М. Філософія освіти і соціокультурна теорія / М. Михальченко // Філософія освіти. – 2005. – № 1. – С. 46-50.

12. Інформаційні ресурси

1. Законодавство України / [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.rada.kiev.ua/>

2. Національна бібліотека ім. В.І. Вернацького / [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.nbu.gov.ua/>
3. Обласна наукова бібліотека (м. Рівне, майдан Короленка, 6 / [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.lib.rv.ua/>
4. Рівненська централізована бібліотечна система (м. Рівне, вул. Київська, 44) / [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.cbc.rv.ua/>
7. Наукова бібліотека НУВГП (м. Рівне, вул. Олекси Новака, 75) / [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://nuwm.edu.ua/naukova-biblioteka> (інформаційні ресурси у цифровому репозиторії)

Національний університет
водного господарства
та природокористування

Національний університет
водного господарства
та природокористування

Національний університет
водного господарства
та природокористування

Національний університет
водного господарства
та природокористування